

קלט:

שילוח הקן פרק שנים עשר חולין

עין משפט
נר מצוה

א [ומי] פני מל' ערכין
דן יג:
יב ב ג ד ה ז ט י
מל' שמיטה ה' ח
סמ' לזין קכ טושי' יד
י' זג טפ' י:
יג ו' מ' ט' ס' הלל' ח
טושי' טס טפ' י:
יד ז ח מ' ט' ס' ה'
טושי' טס טפ' י:
טושי' טס טפ' י:

תורה אור השלם

- 1. וחשב לו הבהן את
מכסת הערבה עד שנת
היובל ותן את הערבה
ביום ההוא קדש ליה'
ויקרא בו כג
2. כי יקרא קו צפור
לפניך בדרך בכל יצא
על הארץ אפריסו או
ביצים והאם רבצת על
האפרסו או על
הביצים לא תקח האם
על הביצים: דברים כב ו
3. תלה השלח את האם
ביום השלח תקח לך
למשן טעם לך והאריק
וימ: דברים כב ו
4. כה אמר יי הנותן בים
דרך ובמים ציית
נתיבך ושיעורו מן טו
5. דרך נהר בשמים
באדם וצוף צור ודרך
אניה בלב ים ודרך גבר
בעלמה: טהיל' ל יט
6. ויהי דוד בא עד
יראש אשר ישותחה
שם לאלהים והנה
לקראתו וישו הארצי
קדוה נתנו ואדמה עד
ראשו: שמואל ב טו לב
7. ואינני לא ידון רוחי
באדם לעולם בשגם הוא
בשר ורוי וקיו טמא
ועשרים שנה:

בראשית ג ו
8. ואמר מי הגיד לך כי
ערים אהה המן העץ
אכל צדריך וכלתו
אכל מנעו אכלת:

9. ואנכי הסתר אסתיר
פני ביום ההוא על כל
האדמה אשר יעשה כי
פנה אל אלהים אצרח:
דברים לא יח

10. ואהה קח דוד
בשמים ראש קר דוד
חמש מאות ונקנן בשם
חמישים ושמנים
וקאיתם וקנה בשם
חמשים וקאיתם:

11. תבנית כל בהמה
אשר בארץ תבנית כל
צפור כנף אשר תעוף
בשמים: דברים י
12. תהיה וכל בהמה
רקשו וצפור כנף:
תהלים קמ"ב
13. תהיה וכל התיך
למינה וכל הבהמה
למינה וכל הרמש
הרמש על הארץ
למינה וכל העוף
למינה וכל צפור כל
כנף:
14. ואהה קו אדם כה
אמר ארזי אלהים אמר
לצפור כל כנף ולכל ונתן
השרה הקבצו ונתן
האספו מקיבו על זבוח
אשר אני ובה לכם ובה
גדלו על קרי ישראל
ואבלתם ישר ושמחתם
דום:

ישכסו הרם נוהג בו' תימה אמאי לא תני שסמי הדס נוהג
בוכרים ונקבות ושלוה הקן אינו נוהג אלא בנקבות:
בדרך ברב יהודה בו' וא"ת אמאי אלטרין ריבויא לקן
שנים דמי משום דכתיב על הארץ א"כ לא ליחמו
בדרך ולשמוק מעל הארץ ומיהו על
הארץ אלטרין מעטוי נטר בשמים
אנל קשה דא"כ מאי פריך בסמוך
מלא קן בשמים הכי נמי דמחייב ומאי
קושיא הא כתיב על הארץ ונראה
לפריך דקן בשמים מחייב נמדין ומעל
הארץ ממעט שנים נמדין רחמי:
תא שמע תבנית כל צפור
כנף וגי' וא"ת והא
כתיב (תהלים יח) ארץ חמורו לנפשי
נודי הרכס לפור י"ל דפשיטא דודו
לעוף טהור היה ממנה עלמו וכן
(שם קנד) כלפור מלטת מפח
יוקשים (ישעיה לא) כלפרים עפות
וא"ת והא כתיב (תהלים מד) גם לפור
מלאה בית דלירי נמי בטמא דלטו
טהור מלא טמא לא מלא ומיהו
אפשר דמירי טהור כדמוכ ספא
דקלא דכתיב ודורו קן לה ולפור
דורו היא טהורה כדמוכ (זבולו
טריפות (לעיל דף סג). והא דכתיב
(תהלים קד) אשר סס פפרים יקננו
חסידה וגו' אפשר דכלכל חסידה סס
כל הטמאים ופפרים היינו טהורים:
טרפות

למה לי מבי יקרא ונקא כי יקרא פרט למוזמן ועוד לפניך למה לי אלא
לפניך לאתויי שהיו לפניך ומרדו בדרך כרוב יהודה אמר רב דאמר רב
יהודה אמר רב ימצא קן בים חייב בשילוח שנאמר וכה אמר ה' הנותן בים
דרך וגו' אלא מעתה מצא קן בשמים דכתיב דרך נשר בשמים הכי נמי
דמחייב בשילוח הקן דרך נשר איקרי דרך סתמא לא איקרי אמרי ליה
פפואי לרב מתנה מצא קן בראשו של אדם מהו וי"א אמר ואדמה על ראשו
משה מן התורה מנין בשגם הוא בשר המן מן התורה מנין המן העץ
אסתר מן התורה מנין ואנכי הסתר אסתיר מרדכי מן התורה מנין דכתיב
ומן חד תני הדרסאות וחד תני הדרסאות מאן דתני הדרסאות על שם
הורדום ומאן דתני הדרסאות על שם מקומן אמר רב כהנא לדידי הווין
וקיימן שיתסר דני בפתי מילא והוה קרא קורי והוה חד מניניהו דלא
הוה קרי קורי קורי אמרה לה חברתה סומא אמרי קורי קורי אמרה סומא
אמרי קורי יבירי אתויה ושחטוה יא"ר אשי אמר לי [ר] חנינא מילין מילין
ס"ד אלא אימא כמילין: עוף טמא פטור מלשלח: מנה"מ א"ר יצחק דאמר
קרא כי יקרא קן צפור לפניך עוף משמע לן בין טהור בין טמא צפור
טהור אשכתן דאיקרי צפור טמא לא אשכתן דאיקרי צפור תא שמע
תבנית כל צפור כנף מאי לאו צפור בין טהור בין טמא כנף חגבים לא
צפור טהור כנף טמא וחגבים ת"ש החיה וכל בהמה רמש וצפור כנף מאי
לאו צפור בין טהור בין טמא וכנף חגבים לא צפור טהור כנף טמא וחגבים
תא שמע כל צפור כל כנף מאי לאו כדמקשינן לא כדמשינן תא שמע
ואתה בן אדם אמור לצפור כל כנף מאי לאו כדמשינן לא כדמשינן ת"ש
ובענפורה

יכול אף זה כן ת"ל ונתן את הערבה וגו'
חולין עד שיבאו לידי גובר אלא אי איתמר
הכי איתמר אמר רב המנוא הכל מודים
בערביין דאע"ג דלא אמר עלי מיהייב
דכתיב ונתן את הערבה חולין הן בידך
עד שיבאו לידי גובר: חומר בכסוי וכו':
תנו רבנן כי יקרא קן צפור לפניך מה ת"ל
לפי שנאמר ישלח תשלח את האם ואת
הבנים תקח לך יכול יהוור בהרים ובעמות
כדי שימצא קן ת"ל כי יקרא במאורע
לפניך קן מ"מ צפור טהורה ולא טמאה
כלפני ברשות היחיד בדרך ברשות הרבים
יבאילנות מנין ת"ל בכל עץ חבבורות שיהיו
ומערות מנין ת"ל או על הארץ וכי מאחר
שסופנו לרבות כל דבר לפניך בדרך למה
לי לומר לך מה דרך שאין קנו בידך אף כל
שאיין קנו בידך מכאן אמרו ויוני שובך
ויוני עלייה (ס) שקננו בטפוחין ובבירות
ואוויין ותרנגולין שקננו בפרדם חייב
בשילוח אבל קננו בתוך הבית וכן יוני
הדרסאות פטור משילוח אמר מר מה דרך
שאיין קנו בידך אף כל שאיין קנו בידך הא
לא איתמר פרט למוזמן ועוד לפניך למה לי אלא
לפניך לאתויי שהיו לפניך ומרדו בדרך כרוב יהודה אמר רב דאמר רב
יהודה אמר רב ימצא קן בים חייב בשילוח שנאמר וכה אמר ה' הנותן בים
דרך וגו' אלא מעתה מצא קן בשמים דכתיב דרך נשר בשמים הכי נמי
דמחייב בשילוח הקן דרך נשר איקרי דרך סתמא לא איקרי אמרי ליה
פפואי לרב מתנה מצא קן בראשו של אדם מהו וי"א אמר ואדמה על ראשו
משה מן התורה מנין בשגם הוא בשר המן מן התורה מנין המן העץ
אסתר מן התורה מנין ואנכי הסתר אסתיר מרדכי מן התורה מנין דכתיב
ומן חד תני הדרסאות וחד תני הדרסאות מאן דתני הדרסאות על שם
הורדום ומאן דתני הדרסאות על שם מקומן אמר רב כהנא לדידי הווין
וקיימן שיתסר דני בפתי מילא והוה קרא קורי והוה חד מניניהו דלא
הוה קרי קורי קורי אמרה לה חברתה סומא אמרי קורי קורי אמרה סומא
אמרי קורי יבירי אתויה ושחטוה יא"ר אשי אמר לי [ר] חנינא מילין מילין
ס"ד אלא אימא כמילין: עוף טמא פטור מלשלח: מנה"מ א"ר יצחק דאמר
קרא כי יקרא קן צפור לפניך עוף משמע לן בין טהור בין טמא צפור
טהור אשכתן דאיקרי צפור טמא לא אשכתן דאיקרי צפור תא שמע
תבנית כל צפור כנף מאי לאו צפור בין טהור בין טמא כנף חגבים לא
צפור טהור כנף טמא וחגבים ת"ש החיה וכל בהמה רמש וצפור כנף מאי
לאו צפור בין טהור בין טמא וכנף חגבים לא צפור טהור כנף טמא וחגבים
תא שמע כל צפור כל כנף מאי לאו כדמקשינן לא כדמשינן תא שמע
ואתה בן אדם אמור לצפור כל כנף מאי לאו כדמשינן לא כדמשינן ת"ש
ובענפורה

יכול אף. ערכין משפירין יפטר: תלמוד לומר ונתן את הערבה
קדש. אין ערכין קדושין עד שעת נתינה וקרא הכי מדריש ומשכז
לו הכהן למקדיש את שדה מקנה את מנפת הערבה ושנקה והאי
ואת הערבה קאי אערכין דלילו צפדין הקדש כתיב לעיל מיניה
והיה לו כלא שום נתינה: הי"ג לפי

שנאמר שלח פלח. כי פמיים שומע
לפי שנתן את הערבה והוא
שנתן לידו: ת"ל כי יקרא במאורע.
הכחוב מדבר לנשיקה: קו פ"מ.
אפילו כלפירות אחד או כנייה אחת
כדמנין כדממתיין: לעור טהורה ולא
טמאה. לקמן מפרש על ר' יחזק עוף
משמע בין בטמא בין טהור אבל לפור
לא אשכתן בטמאים אלא בטוורים:
לפניך. משמע דרבי"י כגון צפרדס
ובשדה שפיה משחמרת ללא קינא
ליה חלדו ללא מוזמן הוא: כדרך.
להביא רה"ר: שאין קנו בידך. אין
קן מוזמן לך ואין קניו לך: יוני
שוכך. ויוני מדבריות שקנו כשוכך
ובשלהי פרקין פריך הא כיון דחלדו
קוניה לו הביאים מוזמן הוא:
עפויים. שמתין בהוה קדרות קטנות
כמומה וקורין צבילי"ש: ובבירות.
דירות ומגדל עיר: שקנו צפרדס.
שמרדו להשחא אין קני צינך: ועוד
לפניך למה לי. משום רה"ר לפרדם
הואיל וסופנו לרבות את הכל: אלא
לפניך. מביעי ליה לחייב את שחי
כבר עלו ומרדו: כדרך. נמי מביעי
ליה לכדרכי יתורה: קו צי"ס.

ששטף היס את האילן והיה קן
בכאשו מייב לשלח דים נמי איקרי
דרך: קן כשמים. עוף טמא קן
בזארי: דרך סתמא לא איקרי. אבל
יס איקרי דרך סתמא הנותן צי"ס
דרך: ואדמה על ראשו. אע"פ שהיה
בכאשו לא חבדה את שמה ש"מ אדם
גופיה אדמה הוא מדלל אדמה את
שמה דלא קרייה עפר והשחא נמי
על הארץ קרינא ביה: ועוד זה
שאלו ממנו מנין למשה רמז קודם
שכא שטפו לנח: כשגם הוא.
כשגם צימטריא כמו משה וכתיב
שם והיו ימינו משה ועשרים שנה
וכך היו ימי משה כלומר עתיד
לנח כשגם משה מן הנוגלים וכן
ימיו: מנין. למעשה המן: המן
העץ. יתלה על העץ: למעשה אסתר.
הסתר אסתיר כימי אסתיר יהיה
הסתר פנים ומלאוהו לרות רבות
ורעות: מנין. לגדולת מרדכי: מר
דדוד. וקרי ליה ראש לשמים
לדריקים ואנשי כנסת הגדולה: חד
פני הדרסאות וחד פני הדרסאות:
הורדום. החמיל להתעסק בגדולין:
לידי חוויין לי. הן ששאלו מנני

נתיים של יוני הורדום: וקיימא שיש סרי דרי. ט"ו שורות: כפסי מילא. כל שורה ארכה ברחב מיל ואמרן קירי קירי אדוני אדוני. קירי
הוא לשון ארון צירי הוא ענד כדאמר בעירובין (דף ע"ג:) גבי בני גליל שאין מדקדקים בלשונם (ס) והוא דאמרי לקמיה (דרכי ינאי)
[דדינא] דבעא למימר מרי קירי טבלא הויה לי וגוניה ממני ואמרה מרי צירי טבלא הויה לי וגונוך מין: סומא. שוטה בלא ראות: אימא קירי.
כמו שאנו אומרים: אמרה לה. איה לחברתה: סומא ואימא קירי צירי. לאוהו שאת קורא ארון ענד הוא על שהיה הוא ענד: אפיוה. ענדים
ששאלו מענדי הורדום ושחטוה: אמר לי ר' חנינא מילין. דברי רוח הן שלא דברו מעולם: מילין ס"ד. והאמר רב כהנא לדידי חוי לי
והיה רב כהנא מעיד על הדבר ולי לאו דקושטא הוא לא היה אמר: אלא כמילין. על ידי כשפים מלומדות לדבר ארון עופות: עוף משמע
בין טמא וכו'. כי היה כתיב עוף היה משמע בין טהור לכתיב (דברים ד) כל עוף טהור תאכלו וכתיב (שם) כל שדה עוף טמא הוא לכם
וכתיב (ויקרא יח) תשקלו מן העוף: ס"ט. דהאיה הכתוב שלא לעשות עבודה וזה דמות לפור וע"כ אטמאים נמי מזהיר ומתיבא משתמע מיניה
לאו מלפור משתמעי בין טמאין בין טהורין וכנף לאתויי חגבים: לא לפור טהורה. משתמע מיניה וכנף לאתויי חגבים: תא שמע.
החיה וכל כהמה יהללו את שם ה' וע"כ פפרים טמאים נמי משמעי קמיה ומתיבא דאכריניהו דוד לאו מלפור וכנף לאתויי חגבים:
ובענפורה

נתיים של יוני הורדום: וקיימא שיש סרי דרי. ט"ו שורות: כפסי מילא. כל שורה ארכה ברחב מיל ואמרן קירי קירי אדוני אדוני. קירי
הוא לשון ארון צירי הוא ענד כדאמר בעירובין (דף ע"ג:) גבי בני גליל שאין מדקדקים בלשונם (ס) והוא דאמרי לקמיה (דרכי ינאי)
[דדינא] דבעא למימר מרי קירי טבלא הויה לי וגוניה ממני ואמרה מרי צירי טבלא הויה לי וגונוך מין: סומא. שוטה בלא ראות: אימא קירי.
כמו שאנו אומרים: אמרה לה. איה לחברתה: סומא ואימא קירי צירי. לאוהו שאת קורא ארון ענד הוא על שהיה הוא ענד: אפיוה. ענדים
ששאלו מענדי הורדום ושחטוה: אמר לי ר' חנינא מילין. דברי רוח הן שלא דברו מעולם: מילין ס"ד. והאמר רב כהנא לדידי חוי לי
והיה רב כהנא מעיד על הדבר ולי לאו דקושטא הוא לא היה אמר: אלא כמילין. על ידי כשפים מלומדות לדבר ארון עופות: עוף משמע
בין טמא וכו'. כי היה כתיב עוף היה משמע בין טהור לכתיב (דברים ד) כל עוף טהור תאכלו וכתיב (שם) כל שדה עוף טמא הוא לכם
וכתיב (ויקרא יח) תשקלו מן העוף: ס"ט. דהאיה הכתוב שלא לעשות עבודה וזה דמות לפור וע"כ אטמאים נמי מזהיר ומתיבא משתמע מיניה
לאו מלפור משתמעי בין טמאין בין טהורין וכנף לאתויי חגבים: לא לפור טהורה. משתמע מיניה וכנף לאתויי חגבים: תא שמע.
החיה וכל כהמה יהללו את שם ה' וע"כ פפרים טמאים נמי משמעי קמיה ומתיבא דאכריניהו דוד לאו מלפור וכנף לאתויי חגבים:
ובענפורה

יכול אף זה כן ת"ל ונתן את הערבה וגו'
חולין עד שיבאו לידי גובר אלא אי איתמר
הכי איתמר אמר רב המנוא הכל מודים
בערביין דאע"ג דלא אמר עלי מיהייב
דכתיב ונתן את הערבה חולין הן בידך
עד שיבאו לידי גובר: חומר בכסוי וכו':
תנו רבנן כי יקרא קן צפור לפניך מה ת"ל
לפי שנאמר ישלח תשלח את האם ואת
הבנים תקח לך יכול יהוור בהרים ובעמות
כדי שימצא קן ת"ל כי יקרא במאורע
לפניך קן מ"מ צפור טהורה ולא טמאה
כלפני ברשות היחיד בדרך ברשות הרבים
יבאילנות מנין ת"ל בכל עץ חבבורות שיהיו
ומערות מנין ת"ל או על הארץ וכי מאחר
שסופנו לרבות כל דבר לפניך בדרך למה
לי לומר לך מה דרך שאין קנו בידך אף כל
שאיין קנו בידך מכאן אמרו ויוני שובך
ויוני עלייה (ס) שקננו בטפוחין ובבירות
ואוויין ותרנגולין שקננו בפרדם חייב
בשילוח אבל קננו בתוך הבית וכן יוני
הדרסאות פטור משילוח אמר מר מה דרך
שאיין קנו בידך אף כל שאיין קנו בידך הא
לא איתמר פרט למוזמן ועוד לפניך למה לי אלא
לפניך לאתויי שהיו לפניך ומרדו בדרך כרוב יהודה אמר רב דאמר רב
יהודה אמר רב ימצא קן בים חייב בשילוח שנאמר וכה אמר ה' הנותן בים
דרך וגו' אלא מעתה מצא קן בשמים דכתיב דרך נשר בשמים הכי נמי
דמחייב בשילוח הקן דרך נשר איקרי דרך סתמא לא איקרי אמרי ליה
פפואי לרב מתנה מצא קן בראשו של אדם מהו וי"א אמר ואדמה על ראשו
משה מן התורה מנין בשגם הוא בשר המן מן התורה מנין המן העץ
אסתר מן התורה מנין ואנכי הסתר אסתיר מרדכי מן התורה מנין דכתיב
ומן חד תני הדרסאות וחד תני הדרסאות מאן דתני הדרסאות על שם
הורדום ומאן דתני הדרסאות על שם מקומן אמר רב כהנא לדידי הווין
וקיימן שיתסר דני בפתי מילא והוה קרא קורי והוה חד מניניהו דלא
הוה קרי קורי קורי אמרה לה חברתה סומא אמרי קורי קורי אמרה סומא
אמרי קורי יבירי אתויה ושחטוה יא"ר אשי אמר לי [ר] חנינא מילין מילין
ס"ד אלא אימא כמילין: עוף טמא פטור מלשלח: מנה"מ א"ר יצחק דאמר
קרא כי יקרא קן צפור לפניך עוף משמע לן בין טהור בין טמא צפור
טהור אשכתן דאיקרי צפור טמא לא אשכתן דאיקרי צפור תא שמע
תבנית כל צפור כנף מאי לאו צפור בין טהור בין טמא כנף חגבים לא
צפור טהור כנף טמא וחגבים ת"ש החיה וכל בהמה רמש וצפור כנף מאי
לאו צפור בין טהור בין טמא וכנף חגבים לא צפור טהור כנף טמא וחגבים
תא שמע כל צפור כל כנף מאי לאו כדמקשינן לא כדמשינן תא שמע
ואתה בן אדם אמור לצפור כל כנף מאי לאו כדמשינן לא כדמשינן ת"ש
ובענפורה

יכול אף זה כן ת"ל ונתן את הערבה וגו'
חולין עד שיבאו לידי גובר אלא אי איתמר
הכי איתמר אמר רב המנוא הכל מודים
בערביין דאע"ג דלא אמר עלי מיהייב
דכתיב ונתן את הערבה חולין הן בידך
עד שיבאו לידי גובר: חומר בכסוי וכו':
תנו רבנן כי יקרא קן צפור לפניך מה ת"ל
לפי שנאמר ישלח תשלח את האם ואת
הבנים תקח לך יכול יהוור בהרים ובעמות
כדי שימצא קן ת"ל כי יקרא במאורע
לפניך קן מ"מ צפור טהורה ולא טמאה
כלפני ברשות היחיד בדרך ברשות הרבים
יבאילנות מנין ת"ל בכל עץ חבבורות שיהיו
ומערות מנין ת"ל או על הארץ וכי מאחר
שסופנו לרבות כל דבר לפניך בדרך למה
לי לומר לך מה דרך שאין קנו בידך אף כל
שאיין קנו בידך מכאן אמרו ויוני שובך
ויוני עלייה (ס) שקננו בטפוחין ובבירות
ואוויין ותרנגולין שקננו בפרדם חייב
בשילוח אבל קננו בתוך הבית וכן יוני
הדרסאות פטור משילוח אמר מר מה דרך
שאיין קנו בידך אף כל שאיין קנו בידך הא
לא איתמר פרט למוזמן ועוד לפניך למה לי אלא
לפניך לאתויי שהיו לפניך ומרדו בדרך כרוב יהודה אמר רב דאמר רב
יהודה אמר רב ימצא קן בים חייב בשילוח שנאמר וכה אמר ה' הנותן בים
דרך וגו' אלא מעתה מצא קן בשמים דכתיב דרך נשר בשמים הכי נמי
דמחייב בשילוח הקן דרך נשר איקרי דרך סתמא לא איקרי אמרי ליה
פפואי לרב מתנה מצא קן בראשו של אדם מהו וי"א אמר ואדמה על ראשו
משה מן התורה מנין בשגם הוא בשר המן מן התורה מנין המן העץ
אסתר מן התורה מנין ואנכי הסתר אסתיר מרדכי מן התורה מנין דכתיב
ומן חד תני הדרסאות וחד תני הדרסאות מאן דתני הדרסאות על שם
הורדום ומאן דתני הדרסאות על שם מקומן אמר רב כהנא לדידי הווין
וקיימן שיתסר דני בפתי מילא והוה קרא קורי והוה חד מניניהו דלא
הוה קרי קורי קורי אמרה לה חברתה סומא אמרי קורי קורי אמרה סומא
אמרי קורי יבירי אתויה ושחטוה יא"ר אשי אמר לי [ר] חנינא מילין מילין
ס"ד אלא אימא כמילין: עוף טמא פטור מלשלח: מנה"מ א"ר יצחק דאמר
קרא כי יקרא קן צפור לפניך עוף משמע לן בין טהור בין טמא צפור
טהור אשכתן דאיקרי צפור טמא לא אשכתן דאיקרי צפור תא שמע
תבנית כל צפור כנף מאי לאו צפור בין טהור בין טמא כנף חגבים לא
צפור טהור כנף טמא וחגבים ת"ש החיה וכל בהמה רמש וצפור כנף מאי
לאו צפור בין טהור בין טמא וכנף חגבים לא צפור טהור כנף טמא וחגבים
תא שמע כל צפור כל כנף מאי לאו כדמקשינן לא כדמשינן תא שמע
ואתה בן אדם אמור לצפור כל כנף מאי לאו כדמשינן לא כדמשינן ת"ש
ובענפורה

נתיים של יוני הורדום: וקיימא שיש סרי דרי. ט"ו שורות: כפסי מילא. כל שורה ארכה ברחב מיל ואמרן קירי קירי אדוני אדוני. קירי
הוא לשון ארון צירי הוא ענד כדאמר בעירובין (דף ע"ג:) גבי בני גליל שאין מדקדקים בלשונם (ס) והוא דאמרי לקמיה (דרכי ינאי)
[דדינא] דבעא למימר מרי קירי טבלא הויה לי וגוניה ממני ואמרה מרי צירי טבלא הויה לי וגונוך מין: סומא. שוטה בלא ראות: אימא קירי.
כמו שאנו אומרים: אמרה לה. איה לחברתה: סומא ואימא קירי צירי. לאוהו שאת קורא ארון ענד הוא על שהיה הוא ענד: אפיוה. ענדים
ששאלו מענדי הורדום ושחטוה: אמר לי ר' חנינא מילין. דברי רוח הן שלא דברו מעולם: מילין ס"ד. והאמר רב כהנא לדידי חוי לי
והיה רב כהנא מעיד על הדבר ולי לאו דקושטא הוא לא היה אמר: אלא כמילין. על ידי כשפים מלומדות לדבר ארון עופות: עוף משמע
בין טמא וכו'. כי היה כתיב עוף היה משמע בין טהור לכתיב (דברים ד) כל עוף טהור תאכלו וכתיב (שם) כל שדה עוף טמא הוא לכם
וכתיב (ויקרא יח) תשקלו מן העוף: ס"ט. דהאיה הכתוב שלא לעשות עבודה וזה דמות לפור וע"כ אטמאים נמי מזהיר ומתיבא משתמע מיניה
לאו מלפור משתמעי בין טמאין בין טהורין וכנף לאתויי חגבים: לא לפור טהורה. משתמע מיניה וכנף לאתויי חגבים: תא שמע.
החיה וכל כהמה יהללו את שם ה' וע"כ פפרים טמאים נמי משמעי קמיה ומתיבא דאכריניהו דוד לאו מלפור וכנף לאתויי חגבים:
ובענפורה

מסורת הש"ס

(א) ב"מ קב. ולקמן
קמח: תוספתא פ"י הל'ו.
(ב) לעיל קמח: (א) וז"ל
אמר להו' (ד' ומגילה י"ג).
(ג) וז"ל כיר בלשון יוני ענד
ערך ערך ב' וכן איתא
בגמ' עירובין נ"ג ד"ה מרי
קירי (א) ופ"ו הל' ע"ג.
(ד) וז"ל ונתן לתא. (א) וז"ל
יוני. עיריך. (ט) ופ"ו.
(ה) רש"י (א) וע' מעריך ערך
מל מ' מה שפ' בס"ר
מגלה. (ב) ופ"ו קמח לתא:
כמשה. (ג) והו"ו כ"ד פ"ו
פ"ו קמ' סכח לזיל כלן
לזין דף כ"ד. אמרם כה"כ
מקיים דמיתא לפיטע לעיל
כס. וע"פ בגמ' (א).
בג' דרך נשר איקרי. מנין
זה לעיל דף ס"ב ע"ב ולקמן
דף קמ ט"ז כתיב דף ל"ה
ע"ב עירובין דף כ' ע"ב
וימ' דף י"ג ב"מ דף ס'
ע"ב מנחות דף לו ע"א.

גליון הש"ס

בג' דרך נשר איקרי. מנין
זה לעיל דף ס"ב ע"ב ולקמן
דף קמ ט"ז כתיב דף ל"ה
ע"ב עירובין דף כ' ע"ב
וימ' דף י"ג ב"מ דף ס'
ע"ב מנחות דף לו ע"א.

הנהגות הב"ח

(א) בג' דרך נשר איקרי. מנין
זה לעיל דף ס"ב ע"ב ולקמן
דף קמ ט"ז כתיב דף ל"ה
ע"ב עירובין דף כ' ע"ב
וימ' דף י"ג ב"מ דף ס'
ע"ב מנחות דף לו ע"א.

לענין רש"י

בבב"ש [בבב"ש]
כרם ששס"ד כקני יוני.

מוסף רש"י

יוני שובך. שמקשים
מוטמאין כשדו וקיימן
כפופך וז"ל
יוני הדרסאות הגדולים
כתיב (ב"מ כג.) חייב
בשילוח. קמן א"ס ונכח
על הפנים. דקרינא ביה
יקרא פ"ט למתן. דלאו
מוטמן ניסו: שס"ו. שקננו
בפרדם. שמרדו וז"ל מן
הבית ולזן חוחות ללא
וענף מדרבתי ופרס ללא
מוטמן הוא. שוילס סס
לנרות. אכל א"ס כתיב קנו
פטור ובע"פ כה"ה.

שיטה מקובצת

(א) דאע"ג דלא אמר עלי
מיהייב דכתיב את הערבה: